

Sygn. akt VII U 892/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant apl. adw. Sebastian M. T. Bonneville

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2015 r. w Warszawie

sprawy M. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 12 marca 2014 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 12 marca 2014 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej M. Z. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 marca 2014 roku do dnia 30 października 2016 roku.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 12 marca 2014 r. wydał decyzję, znak: (...) mocą, której odmówił ubezpieczonej M. Z. przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Rozstrzygnięcie decyzji w/w organ oparł na przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (decyzja z dnia 12 marca 2014 r., znak: (...) k. 67-69 a.r.).

M. Z. w dniu 10 kwietnia 2014 r. złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odwołanie od powyższej decyzji, domagając się przyznania na jej rzecz prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że nie zgadza się z decyzją Lekarza Orzecznika ZUS oraz Komisji Lekarskiej ZUS, gdyż od kilku lat choruje na łuszczycowe zapalenie stawów, natomiast od 37 lat na łuszczycę. Podkreśliła, że jest pod stałą opieką lekarza reumatologa i kardiologa. Stwierdziła, że ból stawów ogranicza jej ruchy

i sprawność, co prowadzi do częstych potknięć i upadków. Z tych też względów nie może ona wykonywać dotychczasowej pracy polegającej na produkcji i montażu opraw oświetleniowych. Dodała także, że jej problemy związane z poruszaniem są wynikiem przebytych w ciągu ostatnich kilku miesięcy urazów, w tym urazu kolana, rozcięcia podudzia oraz złamania kości ogonowej. Do odwołania ubezpieczona załączyła stosowną dokumentację medyczną w postaci karty informacyjnej z izby przyjęć i ostrego dyżuru oraz zaświadczeń o stanie zdrowia (odwołanie z dnia 10 kwietnia 2014 r. k. 2-16 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.,

w odpowiedzi na odwołanie z dnia 08 maja 2014 r., wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy wskazał, że ubezpieczona została w toku postępowania wyjaśniającego skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 28 lutego 2014 r., nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 12 marca 2014 r., znak: (...), organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowieź na odwołanie z dnia 08 maja 2014 r., k. 17 a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. Z., urodzona w dniu (...), na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 28 marca 2013 r., znak: (...) wydanej w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 25 lutego 2013 r. miała przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 28 lutego 2014 r. (k. 9 i 43, tom I a. r.).

W związku z upływem terminu, na jaki zostało przyznane odwołującej ww. świadczenie, w dniu 12 grudnia 2013 r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. W toku postępowania wyjaśniającego odwołująca została skierowana na badanie lekarskie do Lekarza Orzecznika ZUS, który orzeczeniem z dnia 03 stycznia 2014 r. uznał, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy. M. Z. w dniu 16 stycznia 2014 r. złożyła sprzeciw od powyższego orzeczenia, na skutek czego sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która po ponownym zbadaniu odwołującej, wydała w dniu 28 lutego 2014 r. orzeczenie ustalające, iż ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy (k. 49, 53 i 63, tom I a. r.).

W oparciu o powyższe orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 28 lutego 2014 r. organ rentowy wydał w dniu 12 marca 2014 r. decyzję, znak: (...), odmawiającą ubezpieczonej prawa do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia jednego z warunków niezbędnych do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, wynikającego z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie warunku uznania jej za osobę niezdolną do pracy (k. 67-70, tom I a.r.).

W związku z niekorzystną decyzją organu rentowego M. Z. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (k. 2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu ortopedii, reumatologii i kardiologii celem ustalenia, czy odwołująca w dniu wydania zaskarżonej decyzji była zdolna, czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności. Sąd zobowiązał również biegłych sądowych do wskazania, czy ewentualna niezdolność do pracy odwołującej ma charakter trwały, czy też okresowy (jeżeli okresowy to na jaki okres) oraz do wskazania -

w przypadku zmiany stanu zdrowia ubezpieczonej (poprawy lub pogorszenia) - na czym ta zmiana polegała (k. 20 a.s.).

W opinii z dnia 30 czerwca 2014 r. biegły sądowy z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. rozpoznał u odwołującej blok przedsionkowo – komorowy IIo z poronnymi zespołami (...) zabezpieczony wszczepieniem stymulatora serca oraz wiotkość przegrody międzyprzedsionkowej bez cech przecieku. Wskazał jednak, że kontrolowany typowo stymulator serca pracuje prawidłowo, natomiast wykonana w 2010 r. elektrokardiograficzna próba wysiłkowa nie potwierdziła cech niedomogi wieńcowej. W badaniu przedmiotowym biegły stwierdził także prawidłowe ciśnienie tętnicze oraz wydolność krążeniową. W oparciu o powyższe biegły stwierdził, że z przyczyn kardiologicznych odwołująca nie spełnia kryteriów niezdolności do pracy (opinia biegłego sądowego z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. z dnia 30 czerwca 2014 r. k. 31-32 a.s.).

W opinii z dnia 18 września 2014 r. biegli sądowi z zakresu ortopedii i traumatologii – lek. med. M. G. oraz z zakresu – chorób wewnętrznych i reumatologii – dr med. H. P. wskazali, że odwołująca od 20 roku życia choruje na

łuszczycę skóry, natomiast od 2012 r. na łuszczycowe zapalenie stawów leczone M. i okresowo E.. Leki te świadczą o wysokiej aktywności zapalnej stawów. Stwierdzili także, że u badanej występują zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa lędźwiowego i obu stawów biodrowych, które stanowią dużą patologię, a tym samym również przeszkodę do pracy zarobkowej. Na tej podstawie biegli uznali, że odwołująca jest osobą częściowo niezdolną do pracy od dnia 25 lutego 2013 r. do dnia 30 października 2016 r. (opinia biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii lek. med. M. G. oraz z zakresu chorób wewnętrznych i reumatologii – dr med. H. P. z dnia 18 września 2014 r. k. 55-56 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy. W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. stwierdził, że biegli nie wskazali aktualnie istniejącego u odwołującej znacznego ograniczenia sprawności, nie dokonując także oceny nasilenia objawów schorzeń i ich znaczenia funkcjonalnego. Jednocześnie organ rentowy podkreślił, że z rozpoznaniem łuszczycy i zmian zwyrodnieniowych ubezpieczona pracowała kilka lat. Na tej podstawie organ rentowy zwrócił się o powołanie innego biegłego powyższej specjalności (k. 68-69 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów z zakresu kardiologii - dr n. med. J. K. (k. 31-32 a.s.), z zakresu ortopedii i traumatologii - lek. med. M. G. (k. 55-56 a.s.) oraz z zakresu chorób wewnętrznych i reumatologii - dr med. H. P. (k. 55-56 a.s.) celem jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującej. W ocenie Sądu Okręgowego opinie wydane przez wszystkich ww. biegłych są wiarygodnym dowodem w sprawie, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej przez lekarzy, którzy są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną oraz wieloletnie doświadczenie zawodowe. Opinie biegłych są wyczerpujące, zostały także sporządzone w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawiają wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia M. Z..

W realiach rozpoznawanej sprawy, Sąd oparł się jednak przede wszystkim na opinii biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii - lek. med. M. G. oraz chorób wewnętrznych i reumatologii - dr med. H. P., albowiem są to biegli o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych u odwołującej głównych jednostek chorobowych. Wynika z nich, że stan zdrowia odwołującej czyni ją nadal częściowo niezdolną do pracy z powodu występującego u niej łuszczycowego zapalenia stawów i łuszczycy skóry. W przekonaniu Sądu Okręgowego, wbrew stanowisku organu rentowego, opinia sporządzona przez ww. biegłych sądowych była na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśniła zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. Nie jest przy tym zasadne twierdzenie organu rentowego odnośnie tego, że biegli nie wskazali aktualnie istniejącego u odwołującej znacznego ograniczenia sprawności oraz nie dokonali oceny nasilenia objawów schorzeń i ich znaczenia funkcjonalnego. We wnioskach końcowych opinii biegli wyraźnie zaznaczyli, iż znając dynamikę przebiegu choroby zwyrodnieniowej stawów, przy uwzględnieniu występującego u badanej czynnika zapalnego można przypuszczać, że zmiany zwyrodnieniowe stawów są już dalej zaawansowane i w połączeniu ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa stanowią dużą patologię i są przeszkodą do wykonywania pracy zarobkowej. Ponadto w opinii zostało wskazane, że aktualnie z uwagi na występowanie łuszczycowego zapalenia stawów, które jest chorobą bardzo bolesną oraz zajęcia przyczepów ścięgniastych do guzków kostnych, odwołująca ma ograniczoną zdolność do pracy. Powyższe nie wyklucza również faktu, że w przyszłości stan zdrowia odwołującej ulegnie dalszemu pogorszeniu, bowiem choroba, na którą cierpi M. Z. ma charakter postępujący. Biegli odnieśli się przy tym do kwalifikacji zawodowych odwołującej oraz wpływu istniejących u niej schorzeń na jej zdolność do wykonywania dotychczasowej pracy zarobkowej wskazując, że występujące u niej zmiany w stawach biodrowych i kręgosłupie lędźwiowym są dość istotne przy orzekaniu o niezdolności do pracy zarobkowej w charakterze sprzedawcy, których to okoliczności nie wzięła pod uwagę Komisja Lekarska ZUS w wydanym przez siebie orzeczeniu.

Sąd Okręgowy przyjął powyższe ustalenia biegłych za podstawę określenia stanu zdrowia ubezpieczonej i jej zdolności do pracy. Sąd uznał powyższą opinię za logiczną i spójną, a także za sporządzoną fachowo i wyczerpująco w stosunku do materiału dowodowego, jakimi dysponowali biegli. Sąd ocenił ww. opinię biegłych na równi z innymi środkami dowodowymi, a w szczególności ze znajdującą się w aktach sprawy i aktach organu rentowego dokumentacją medyczną. W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie. Wobec powyższego Sąd postanowił odstąpić od zeznań świadka M. Ł.. Z uwagi na spójną i wiarygodną opinię biegłych z zakresu reumatologii i ortopedii brak było również podstaw do uzupełnienia materiału dowodowego poprzez powołanie kolejnego biegłego powyższej specjalności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 12 marca 2014 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W treści wskazanej powyżej regulacji zostały określone warunki konieczne do powstania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie.

Niezdolność do pracy jest kategorią ubezpieczenia społecznego łączącą się z całkowitą lub częściową utratą zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu bez rokowania jej odzyskania po przekwalifikowaniu (art. 12 ustawy). Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy) (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 28 stycznia 2004 roku, II UK 222/03). Prawo do świadczenia rentowego z tytułu niezdolności do pracy przysługuje zatem w wypadku wypełnienia wszystkich przesłanek z art. 57 pkt.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku.

Art. 12 powołanej wyżej ustawy rozróżnia dwa stopnie niezdolności do pracy - całkowitą i częściową. Zgodnie z ust. 3 w/w przepisu częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei całkowita niezdolność do pracy polega na utracie zdolności do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Przesłanka niezdolności do jakiejkolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 roku, II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Przechodząc do merytorycznej oceny zasadności złożonego przez ubezpieczoną M. Z. odwołania wskazać należy, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest nieprawidłowa, gdyż nie odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy. W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił opinię wydaną przez biegłych z zakresu ortopedii i traumatologii oraz chorób wewnętrznych i reumatologii i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan

zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych. Wnioski zawarte w przedmiotowej opinii nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są bowiem doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały głównym schorzeniom ubezpieczonej. Opinię wydali po zapoznaniu się ze wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. W ocenie Sądu biegli rzeczowo uzasadnili swoje stanowisko odnośnie zdiagnozowanych u wnioskodawczyni schorzeń i ich wpływu na jej zdolność do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami. Z tych też względów Sąd nie uwzględnił wniosku organu rentowego o powołanie kolejnego biegłego powyższej specjalności, uznając że sprawa została już dostatecznie wyjaśniona, a złożony wniosek zmierza jedynie do przedłużenia postępowania sądowego.

Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, że opiniujący w sprawie biegły sądowy specjalista z zakresu kardiologii dr n. med. J. K. uznał, iż odwołująca nie jest osobą niezdolną do pracy. Niemniej jednak podkreślić należy, że obowiązujące przepisy nie formułują wymogu, aby wszyscy biegli lekarze oceniający zdolność ubezpieczonego do wykonywania pracy zawodowej byli jednomyślni. Jest oczywistym, że w sytuacji, gdy specjaliści chociażby z jednej dziedziny nauk medycznych stwierdzają niezdolność ubezpieczonego do pracy to można uznać, iż z powodu istniejących u niego schorzeń jest on niezdolny chociażby okresowo do podejmowania i wykonywania pracy zarobkowej.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii oraz chorób wewnętrznych i reumatologii wynika, że występujące u M. Z. łuszczykowe zapalenie stawów oraz łuszczyca skóry są na takim etapie zaawansowania, że prowadzą do naruszenia sprawności jej organizmu w stopniu uzasadniającym orzeczenie okresowej częściowej niezdolności do pracy. Z tych też względów wnioskodawczyni nie ma możliwości wykonywania pracy zarobkowej na poziomie posiadanych kwalifikacji. Ponadto z uwagi na konieczność dalszego leczenia ubezpieczona nie może wykonywać zawodu, jako pracownik przy produkcji i montażu opraw oświetleniowych. Tym samym, biorąc pod uwagę rodzaj występujących u odwołującej schorzeń, wskazać należy, że jest ona nadal osobą częściowo niezdolną do pracy, przy czym ze względu na możliwość ustąpienia kluczowych schorzeń i dolegliwości w wyniku zastosowania leczenia, wskazana niezdolność do pracy ma charakter częściowy.

Odnośnie ustalenia terminu od jakiego Sąd uznał za zasadne przyznanie odwołującej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, to wskazać należy, że w tym zakresie zastosowanie znajdzie art. 129 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Stosownie bowiem do treści powołanej regulacji, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Z uwagi na fakt, że ubezpieczona M. Z. nabyła prawo do ustalenia świadczenia rentowego na dalszy okres w dniu 01 marca 2014 r. zasadnym było przyznanie na jej rzecz tego świadczenia od wskazanej powyżej daty do dnia 30 października 2016 r., określonego w opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii i traumatologii oraz chorób wewnętrznych i reumatologii z dnia 18 września 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 12 marca 2014 r., znak: (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej M. Z. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 01 marca 2014 r. do dnia 30 października 2016 r., o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)